

Prima instanță - (Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău) V. Jomiru-Niculiță
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru

ÎNCHEIERE

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Ala Cobăneanu
Luiza Gafton, Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Denis Staruș în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Jurgriv-Grup”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Vitasanmax” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Jurgriv-Grup” cu privire la încasarea penalității,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017, prin care a fost admis apelul Societății cu Răspundere Limitată „Jurgriv-Grup” și modificată hotărârea Judecătoria Rîșcani, municipiul Chișinău din 27 octombrie 2016,

c o n s t a ț ă :

La 22 iulie 2016 SRL „Vitasanmax” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Jurgriv-Grup”, prin care a solicitat încasarea sumei de 23464,56 lei cu titlu de penalitate contractuală și compensarea cheltuielilor de judecată.

Motivele cererii de chemare în judecată, astfel după cum au fost expuse de reclamant, pot fi rezumate după cum urmează.

La 02 mai 2014 între SRL „Vitasanmax” și SRL „Jurgriv-Grup” a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 265.

Potrivit pct. 1.1 din contract, reclamantul a vândut pârâtului tehnică sanitară în sumă totală de 34858,40 lei, fapt ce se confirmă prin facturile fiscale nr. JV 1444825 din 25 iunie 2015 și nr. JV 204649 din 29 septembrie 2015.

Conform pct. 4.9 din contract, termenul limită pentru achitarea mărfii, a constituit 30 de zile din data semnării facturii fiscale, care a expirat la 29 octombrie 2015.

La 01 februarie 2016 în adresa pârâtului SRL „Jurgriv-Grup” a fost expediată o pretenție, prin care s-a solicitat achitarea datoriei în mărime de 29765,40 lei și a penalității în sumă de 23464,56 lei.

La 02 februarie 2016 SRL „Jurgriv-Grup” a recepționat reclamația, iar la 09 februarie 2016, a transferat reclamantului SRL „Vitasanmax” suma datoriei de 29765,40 lei, însă pretenția cu privire la achitarea penalității în mărime de 23464,56 lei a fost ignorată.

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 27 octombrie 2016 s-a admis acțiunea.

S-a încasat de la SRL „Jurgriv-Grup” în beneficiul SRL „Vitasanmax” 23464,56 lei cu titlu de penalitate și 3203,93 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, iar total suma de 26668,49 lei.

La 16 noiembrie 2016 SRL „Jurgriv-Grup” a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017 s-a admis apelul depus de SRL „Jurgriv-Grup”.

S-a modificat hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 27 octombrie 2016 și s-a micșorat de la 23464,56 lei până la 7000 lei cuantumul penalității încasate de la SRL „Jurgriv-Grup” în beneficiul SRL „Vitasanmax” și cheltuielile de judecată de la 703,93 lei până la 702 lei.

În motivarea soluției, instanța de apel a conchis că suma pretinsă de SRL „Vitasanmax” cu titlu de penalitate în mărime de 23464,56 lei este una exagerată și care este aproximativ egală cu suma datoriei de 29765,40 lei, din care motiv, ținând cont de interesele patrimoniale ale creditorului și de situația financiară a acestuia, a considerat necesar de a reduce suma penalității până la 7000 lei, care este una rezonabilă.

La 16 octombrie 2017, avocatul Denis Staruș a declarat recurs în interesele SRL „Jurgriv-Grup”, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017, în partea admiterii pretențiilor, cu emiterea unei noi decizii, prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a aplicat prevederile pct. 4.5 din contract, potrivit cărui, părțile au convenit că pe perioada de valabilitate a contractului, vânzătorul se obligă să transmită către cumpărător marfă în condiții de întârziere a achitării fără termen (отсрочка) a volumului de marfă ce nu depășește suma de 30 mii lei. Conform acestui punct, cumpărătorul SRL „Jurgriv-Grup” nu putea fi în întârziere pe un volum de marfa în sumă de 30 mii lei.

Dreptul reclamantului la primirea contravalorii mărfurilor în valoare de 30 mii lei, urma să apară după punerea pârâtului în întârziere.

La data depunerii reclamației de către intimat (01 februarie 2016), SRL „Jurgriv-Grup” nu avea datorii față de SRL „Vitasanmax” pentru marfa livrată. La fel, marfa în valoare de 30 mii lei, a fost achitată benevol, fără punerea recurentului în întârziere.

La fel, susține că instanța de apel nu a observat că însăși denumirea contractului se referă la condiții de întârziere achitării mărfurilor „Contract de vânzare cumpărare în condiții de întârziere a achitării mărfurilor (отсрочка)”.

Trimiterile instanței de fond și de apel la prevederile art. 617 alin. (2) din Codul civil, prin care nu este necesară punerea în întârziere a debitorului nu se referă la tipurile de contract pe care l-au încheiat părțile în litigiu.

Astfel, a indicat că potrivit art. 602 alin. (4) din Codul civil, creditorul poate cere despăgubiri pentru întârzierea executării obligației doar în condițiile suplimentare privind întârzierea prevăzute la art. 617 din Codul civil.

Conform prevederilor art. 617 alin. (1) din Codul civil, dacă nu execută obligația în urma somației primite după scadență din partea creditorului, debitorul se consideră în întârziere ca urmare a somației.

În conformitate cu prevederile pct. 4.6 din contract, eliberarea mărfurilor în sumă ce depășește 30 mii lei se efectuează cu plată în avans.

Ca consecință, vânzătorul nu putea livra bunuri ce depășesc suma de 30 mii lei. În realitate, acesta niciodată nu a livrat marfă în valoare mai mare de 30 mii lei.

Mai invocă recurentul că, un alt temei de respingere a cerinței de încasarea penalității rezultă din prevederile pct. 4.7 din contract, care prevede că, plata pentru marfa livrată, se efectuează de către SRL „Jurgriv-Grup”, în urma vinderii (realizării) mărfii cumpărate de la intimat.

Astfel, conform borderoului-rulaj pe conturi, anexat la cererea de apel pentru perioada 29 septembrie 2015-01 februarie 2016, se distinge că la SRL „Jurgriv-Grup”, la data de 01 februarie 2016, marfa în stoc era în valoare de 26855,15 lei. Cu toate acestea, însă, marfa a fost achitată în întregime. Conform prevederilor art. 624 alin. (2) din Codul civil, dacă obligația este stinsă, debitorul nu este obligat să plătească dobânda și penalitățile ori să repare prejudiciul.

Consideră că prevederile pct. 4.9, prin care cumpărătorul se obligă să achite marfa în termen de 30 de zile, sunt în contradicție cu pct. pct. 4.7 - 4.10 din contract.

Prin urmare, susține că prin interpretarea greșită a condițiilor contractului nr. 265 din 02 mai 2014, intimatul intenționat a dus în eroare instanța de judecată.

Prin referința din 21 martie 2018 reprezentantul SRL „Vitasanmax”, avocatul Jarovlea Veaceslav, a indicat că motivele recursului declarat sunt similare celor invocat în cadrul judecării pricinii în prima instanță și instanța de apel, care au fost apreciate corespunzător, solicitând declararea acestuia ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa participanților la proces la 03 august 2017 (f.d. 75).

Totodată, la materialele dosarului lipsește dovada legală de recepționare a acesteia.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul declarat la 16 octombrie 2018 se consideră în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [*cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230*]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei, pct. 85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45*).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (*a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39*).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (*Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A*).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3

judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Denis Staruș în interesele SRL „Jurgriv-Grup” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Denis Staruș în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Jurgriv-Grup”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Ala Cobăneanu

judecători

Luiza Gafton

Dumitru Mardari